

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-06-18
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 7498-13

SÖKANDE

SSAB EMEA AB, 556313-7933
613 80 Oxelösund

Ombud: Advokaten Mats Björk
Alrutz' Advokatbyrå AB
Box 7493
103 92 Stockholm

SAKEN

Tillstånd enligt miljöbalken till ny deponi på Brannäshalvön (Deponi Ängsviken) i Oxelösunds kommun

AnläggningsID i Miljöboken: 37399
Koordinater (SWEREF99): N 6507482, E 624182

DOMSLUT

Tillstånd

Mark- och miljödomstolen lämnar SSAB EMEA AB tillstånd enligt miljöbalken till att anlägga och driva en deponi på fastigheterna Stora Hummelvik 1:8 och Brannäs 1:2 (Deponi Ängsviken) för deponering av avfall från bolagets produktionsanläggningar i Oxelösunds kommun intill nivån + 32 m (RH00) inom det område som framgår av domsbilaga 1. I deponin får deponeras totalt 4 200 000 m³ avfall av de slag som anges i domsbilaga 2. Hyttsof får deponeras även om det skulle utgöra farligt avfall. Annat farligt avfall får inte deponeras.

Dispens

Mark- och miljödomstolen lämnar bolaget dispens enligt 15 § artskyddsförordningen (2007:845) avseende revlumner inom området för Deponi Ängsviken.

Dok.Id 411901

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

Villkor*Allmänt villkor*

1. Om inte annat följer av nedan föreskrivna villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden har angett eller åtagit sig i ansökan eller i övrigt i målet.

Deponiområde

2. Bolaget ska upprätta en deponiplan där deponiområdets stegvisa utvidgning redovisas. Planen ska ges in till tillsynsmyndigheten senast sex veckor innan anläggningsarbetena påbörjas. Tillsynsmyndigheten får föreskriva ytterligare villkor som kan föranledas av den ingivna planen.
3. Deponin ska anläggas successivt från söder mot norr i tre huvudetapper (etapp 1-3). Området för den norra etappen (etapp 3) ska bibehållas som grön barriär med orörd naturmark fram till dess att tre år återstår innan etapp 1 och 2 beräknas vara uppfyllda. Utsträckningen av etapp 1 och 2 (utbredningen i nord-sydled) får inte överstiga 2/3 av deponins hela utsträckning i nord-sydled.
4. Befintliga träd inom kustzonen söder och öster om deponiområdet ska bevaras som ett insynsskydd. Likaså ska en träridå sparas mot våtmarken i norr och nordväst. Om vegetationen i dessa zoner påverkas och får försämrad vitalitet vid anläggandet och upprätthållandet av deponin ska bolaget vidta åtgärder för att bevara insynsskyddet.

Förstärkt geologisk barriär

5. Under de delar av deponin (exklusive deponins släntfötter) som anläggs direkt på berggrund ska en förstärkt geologisk barriär läggas ut, vilken med avseende på lakvattnets transporttid via barriären ska motsvara de krav som anges i den vid utläggandet gällande lagstiftningen för lakvattnets transporttid via en konstgjord geologisk barriär under en deponi för farligt avfall.

Lakvatten m.m.

6. Lakvattnet från deponin ska uppsamlas i lakvattendammar försedda med tät botten och lakvatten från deponins FA-cell omhändertas i separat lakvattendamm. Lakvattnen ska kontrolleras regelbundet med avseende på innehåll av organiska och oorganiska föroreningsämnen, vilka närmare ska specificeras i aktuellt kontrollprogram för Deponi Ängsviken. Efter behandling genom partikelavskiljande sedimentation ska lakvattnen avledas till det befintliga avloppet 20. Detta gäller även lakvatten från deponins FA-cell såvida inte halten av fri cyanid i detta lakvatten överstiger 0,1 mg/l, i vilket fall detta lakvatten ska omhändertas separat genom till exempel filtrering, indunstning eller annat förfarande. Tillsynsmyndigheten får vid behov föreskriva ytterligare utsläppsvillkor avseende lakvatten utifrån resultaten av de provtagningar, analyser och karakteriseringar av lakvattnet som utförs enligt gällande kontrollprogram för deponin.

7. Deponin ska omges av lakvattendiken via vilka lakvatten som avrinner ovanpå deponins bottentätning ska avledas till uppsamlingsdammar för lakvatten (lakvattendammar). Utanför lakvattendikena ska deponin omges av ett yttre avskärmande dike vars funktion är att motverka inströmning av ytvatten och ytligt grundvatten till deponin med tillhörande bottenkonstruktion. Lakvattendikena ska förses med bottentät duk/liner. Det yttre avskärmande diket ska utformas som ett öppet dagvattendike.

Stabilitet

8. Uppbyggnad av deponin ska ske med en säkerhetsfaktor avseende stabilitet om minst 1,3. Om det angivna värdet inte innehålls, ska villkoret ändå anses uppfyllt om åtgärder vidtas utan dröjsmål och en förnyad kontroll utan dröjsmål därefter visar att värdet åter innehålls.

Damning och stoftspridning

9. Hantering och deponering av restprodukter ska ske på sådant sätt att damning och stoftspridning minimeras. Åtgärder mot damning ska vidtas enligt den strategi som bolaget redovisat i inlägga den 17 april 2015, mark- och miljö-

domstolens aktbilaga 62. Tillfartsvägen från industriområdet till deponin ska hårdgöras. Tillsynsmyndigheten får vid behov föreskriva villkor om ytterligare åtgärder mot damning och stoftspridning.

Buller

10. Bullret från verksamheten ska under driftfasen begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder som begränsningsvärde inte överskrider
- 40 dB(A) vardagar (kl. 06-18)
 - 35 dB(A) övrig tid.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 50 dB(A) får inte utföras nattetid (kl. 22-06).

Villkoret ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar.

11. Bullret från verksamheten ska under anläggningsfaserna begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder som begränsningsvärde inte överskrider
- 60 dB(A) vardagar (kl. 06-19)
 - 45 dB(A) nattetid (kl. 22-06)
 - 45 dB(A) lör-, sön- och helgdagskväll (kl. 19-22)
 - 50 dB(A) övrig tid.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 70 dB(A) får inte utföras nattetid (kl. 22-06).

Särskilt bullrande arbeten under anläggningsfaserna (borrning, sprängning, schaktning och krossning) får under perioden 15 juni – 15 augusti endast ske dagtid (kl. 06-18) vardagar (måndag-fredag).

Villkoret ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar.

Kontrollprogram

12. För verksamheten ska det finnas ett aktuellt kontrollprogram som möjliggör en bedömning av verksamhetens påverkan på miljön och om villkoren följs. Det ska därutöver finnas ett separat kontrollprogram för uppföljning av deponins geotekniska egenskaper såsom sättningsutvecklingen och stabiliteten internt och i deponins undergrund. I kontrollprogrammen ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Vidare ska kontrollprogrammen vara uppdelade på deponins anläggningsfaser respektive driftfas, omfatta mätningar/analyser av buller/vibrationer, damning/stoftspridning, lakvatten, stabilitetsförhållanden och sättningsutveckling, påverkan på fåglar och insekter, samt innefatta kontroll av yt- och grundvatten i deponins omgivning, t.ex. genom provtagning i vattendrag, ytvattenrecipient i omgivande hav, grundvattenrör, brunnar m.m. Kontrollprogrammet ska även omfatta uppgifter om vilka typer och mängder av avfall som har deponerats. Kontrollprogrammen ska tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten och lämnas in till denna senast tre månader före byggstarten avseende deponin.

Kompensationsåtgärder

13. Bolaget ska i samråd med Länsstyrelsen i Södermanlands län ta fram en plan avseende kompensationsåtgärder för den förlust av naturvärden som den sökta verksamheten ger upphov till. Ett förslag till plan för genomförande av erforderliga åtgärder ska ges in till länsstyrelsen för godkännande senast sex veckor innan avverkning/markarbeten påbörjas. Av planen ska framgå vilka områden som omfattas av åtagandet, vilka åtgärder som planeras samt en tidplan för åtgärdernas genomförande.

Sluttäckning

14. Sluttäckning ska påbörjas senast då hälften av den totala deponiytan är uppfylld. Delar av deponin som nått full höjd ska täckas av temporära tätdukar.
15. Sluttäckningen av deponicellen för farligt avfall ska säkerställa att de krav som ställs i den vid sluttäckningen gällande lagstiftningen avseende högsta tillåtna lakvattenbildning för deponier för farligt avfall uppfylls. Sluttäckningen av

övriga delar av deponin ska säkerställa att de krav som ställs i den vid sluttäckningen gällande lagstiftningen avseende högsta tillåtna lakvattenbildning för deponier för icke-farligt avfall uppfylls.

Övrigt

16. Deponering av avfallsprodukter ska ske så att möjligheten att framdeles ta ut avfallsprodukterna eller vissa av dem för återanvändning eller återvinning tas till vara.

Delegation

Mark- och miljödomstolen överlåter enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att föreskriva ytterligare villkor

- A. som föranleds av den ingivna deponiplanen enligt villkor 2
- B. avseende utsläpp av lakvatten enligt villkor 6 utifrån resultaten av de provtagningar, analyser och karakteriseringar av lakvattnet som utförs enligt gällande kontrollprogram för deponin
- C. avseende åtgärder mot damning och stoftspridning enligt villkor 9.

Vidare överlåts åt tillsynsmyndigheten att för deponering godkänna andra avfallsslag utöver de som anges i förteckningen i domsbilaga 2. Delegationen avser endast avfallsslag som bedöms ha likvärdiga egenskaper som de som upptas i förteckningen. Delegationen omfattar inte farligt avfall.

Ekonomisk säkerhet

Bolaget ska hos tillsynsmyndigheten, innan tillståndet tas i anspråk, ställa säkerhet om 70 miljoner kronor för efterbehandlingskostnaderna jämte en uppräknig av den ackumulerade säkerheten vart femte år motsvarande förändringen av Statistiska Centralbyråns entreprenadindex (Littera: 111 Jordarbeten). Om Statistiska Centralbyrån avslutar redovisning av indexet, kan ett motsvarande väljas av bolaget. Bolaget har rätt att till tillsynsmyndigheten redovisa behovet av och kostnaderna för resterande efterbehandling. Om säkerheten väsentligt överstiger beräknade kostnader får tillsynsmyndigheten medge att säkerheten sänks.

Mark- och miljödomstolen godkänner den av bolaget ingivna säkerheten i form av en indexreglerad bankgaranti från Danske Bank, se domsbilaga 3.

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen godkänner den i målet ingivna miljökonsekvensbeskrivningen.

Verkställighetsförordnande

Tillståndet får tas i anspråk även om domen inte har vunnit laga kraft.

Övrigt

Mark- och miljödomstolen avslår övriga i målet framställda yrkanden.

BAKGRUND**Orientering**

SSAB EMEA AB (bolaget) tillverkar stålprodukter vid anläggningar i Oxelösund. Avfall från denna verksamhet förädlas och återvinns i möjligaste mån. Det avfall som inte går att återvinna deponeras på egna upplag, bl.a. ett upplag vid Ålö kallat Ålödeponin. Ålödeponin närmar sig sin fulla höjd och därför planerar bolaget att anlägga den tillståndssökta deponin, Deponi Ängsviken, strax norr om bolagets anläggningar.

Deponi Ängsviken kommer att anläggas i den östra delen av Brannäshalvön, i ett område som består av hällmarkstallskog av naturskogskaraktär. Norr om området ligger en våtmark som anlagts av kommunen för rening av kommunalt avloppsvatten och söderut bolagets anläggningar. Närmaste bebyggelse är bolagets eget industriområde och vidare österut efter Kölshalssundet ligger ett flertal fritidshus.

Tidigare meddelade tillstånd

Tillstånd till Ålödeponin föreligger genom dåvarande miljödomstolens dom den 9 april 2002 och tillstånd till bolagets anläggningar i övrigt i Oxelösund föreligger genom miljödomstolens deldom den 15 november 2007.

Höjdsystem

De i ansökan förekommande höjduppgifterna hänför sig till rikets höjdsystem RH00.

YRKANDEN

Bolaget har yrkat att mark- och miljödomstolen ska lämna tillstånd enligt miljöbalken till att få anlägga och driva Deponi Ängsviken för deponering av avfall från bolagets produktionsanläggningar i Oxelösunds kommun intill nivån + 32 m i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i ansökan och i övrigt i målet.

Vidare har bolaget yrkat dispens enligt 15 § artskyddsförordningen (2007:845) avseende revlumner i området för den sökta deponin.

Bolaget har även yrkat att tillståndet ska förenas med ett verkställighetsförordnande.

Länsstyrelsen i Södermanlands län och Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Oxelösunds kommun (nämnden) har tillstyrkt ansökan.

Helena Gustafsson, Leif Gustafsson, Björn Sundin, Karin Sundin och Miljöpartiet de gröna i Oxelösund har bestritt ansökan.

Helena Gustafsson och Leif Gustafsson har, för det fall tillstånd ges, yrkat ersättning för sitt fritidshus.

ANSÖKAN

Nedan beskrivs det centrala innehållet i ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen inklusive kompletteringar och justeringar efter inkomna synpunkter.

Sökt verksamhet

På Deponi Ängsviken kommer avfall från bolagets anläggningar att deponeras, för närvarande LD-slagg, rester från slaggåtervinning, diverse övriga slaggar, hyttslam, hyttsot och diverse övriga gasreningsstoffer. En förteckning över aktuella avfallslag och ungefärliga mängder avfall som ska deponeras framgår av domsbilaga 2. Samtliga avfallsslag betraktas som icke-farligt eller inert avfall. Konstaterade halt-nivåer av totalcyanid i lakvatten från hyttsot (avfallskod 100207) vid Ålödeponin (deponicell 7C) har medfört att detta avfallsslag, som en försiktighetsåtgärd, från och med 2010 omhändertas som farligt avfall. Detta trots att uppmätta halt-nivåer av lättillgänglig/fri cyanid i fastfas, liksom i lakvatten från hyttsot, egentligen inte ger något stöd för att klassificera hyttsot som farligt avfall. I Deponi Ängsviken kommer hyttsot att läggas i en särskild deponicell för farligt avfall avskild från det övriga avfallet och försedd med separat bottentätning/lakvattenuppsamling.

Deponin kommer att ges en längd (i syd-nordlig riktning) om ca 680 m och en bredd om ca 480 m, vilket ger en yta om ca 25 ha. Vidare kommer deponering att ske till en höjd om maximalt + 32 m, vilket ger en volym om 4,7 milj. m³, varav

1,1 milj. m³ avser vallar och 0,5 milj. m³ avser täckning. Eftersom även vallarna byggs upp av avfallsmaterial (bl.a. slaggrester) kan deponin sammantaget rymma cirka 4,2 milj. m³ avfallsmaterial. Med utgångspunkt från en deponering av i storleksordningen 120 000 m³ avfall per år skulle deponins livslängd uppgå till ca 35 år. Deponiområdet framgår av domsbilaga 1.

Avfallet kommer att deponeras innanför yttervallar och i celler avskilda med mellanvallar. I en separat deponicell kommer farligt avfall och icke-farligt avfall som bolaget väljer att hantera som farligt avfall av försiktighetsskäl att deponeras. Såväl yttervallarna som mellanvallarna kommer att byggas upp med biprodukter från bolagets produktionsverksamhet såsom slaggupparbetningsrester och LD-slagg.

Deponin kommer att byggas upp med flera nivåer, och uppbyggnaden kommer att ske etappvis enligt den så kallade trappstegsmetoden. Mellanvallarna för de övre nivåerna kommer i möjligaste mån att grundläggas på mellanvallarna för den närmast underliggande nivån.

Deponin kommer att anläggas på ett naturligt lager av lera som bedöms uppfylla kravet på geologisk barriär i 19 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall (deponeringsförordningen). Underlaget för denna bedömning redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen. Ovanpå lerlagret anläggs en bottenkonstruktion bestående av (underifrån räknat)

- ett avjämningskikt om ett sådant skulle behövas,
- en bottentätning i form av ett syntetiskt eller semisyntetiskt material eller restprodukter med erforderlig täthet samt
- ett dräneringskikt av sand, grus, bergkross, restprodukter med erforderlig genomsläpplighet.

Bottenkonstruktionen kommer att dimensioneras så att kraven på högsta tillåtna läckage av lakvatten i 22 § deponeringsförordningen uppfylls.

Kring deponin anläggs avskärande diken för att förhindra att ytvatten och ytligt grundvatten från omgivningen ska läcka in i deponin.

Lakvatten och pressvatten som samlas på botten av deponin kommer att transporteras med självfall via dräneringsskiktet till ett lakvattendike och vidare till lakvattendammar. Både lakvattendiket och lakvattendammarna kommer att vara försedda med bottentätning. I den tekniska beskrivningen redovisas beräkningar avseende den volym som dammarna bör innehålla med beaktande av nederbörd, avdunstning och avfallets vattenhållande förmåga.

Bolaget har låtit utföra en geoteknisk undersökning av området för deponin och - inom ramen för denna undersökning - en utredning av områdets stabilitets- och sättningsegenskaper. Resultatet av utförda stabilitetsberäkningar har jämförts med de säkerhetsfaktorer som Skredriskskommissionen rekommenderar. Jämförelsen visar att sökt deponering till nivån + 11 m uppfyller de säkerhetsfaktorer som rekommenderas och att deponering till nivåer överstigande + 11 m kan ske under förutsättning att förstärkningsåtgärder vidtas. I den tekniska beskrivningen och målet i övrigt redovisas de åtgärder som bedömts som nödvändiga och som bolaget åtar sig att vidta.

Emissioner

Utsläpp till vatten

Lakvatten från Deponi Ängsviken och dagvatten från hårdgjorda ytor vid deponin kommer att samlas upp i lakvattendammar för kontroll samt behandlas genom partikelavskiljande sedimentation och - vid behov - pH-justering. Lakvattnet från deponicellen för farligt avfall kommer att tas omhand i en separat lakvattendamm och först efter kontroll med avseende på föroreningar ledas ut tillsammans med det övriga lakvattnet.

Från lakvattendammarna kommer lakvattnet att släppas ut via det befintliga industriavloppet 20. Den maximala lakvattenmängden från Deponi Ängsviken har beräknats till i storleksordningen 12 000 m³/år. Via avlopp 20 släpps sammanlagt

cirka 30 000 000 m³ industrivatten ut varje år. Utspädningsförhållandet mellan lakvattnet och det övriga avloppsvattnet som dräneras via avlopp 20 kommer således att uppgå till ca 0,0004 (1:2500). Lakvattnet kommer därför endast marginellt att påverka utsläppsvattnets pH-värde. Något utsläpp av lakvatten i Ängsviken kommer inte att ske.

Baserat på det lakvatten som uppkommer vid Ålödeponin bedöms lakvattnet från Deponi Ängsviken komma att innehålla mycket låga halter av metaller och andra föroreningar. Lakvattnet uppvisar metallhalter underskridande dricksvattenkriterier för skydd av grundvatten. Metallerna föreligger i huvudsak absorberade till partikelytor, vilket innebär att partikelavskiljande sedimentation bedöms vara tillräcklig som reningsmetod. Villkor är inte motiverat annat än för halten av cyanid i lakvatten från deponeringen av farligt avfall.

Utsläpp till luft

Verksamheten vid Deponi Ängsviken bedöms ge upphov till utsläpp till luft från fordon och arbetsmaskiner samt genom damning.

Utsläppen från fordon och arbetsmaskiner har beräknats utifrån antaganden avseende typ av fordon, drivmedel förbrukning, maximal last och körsträckor m.m. Resultatet av beräkningarna visar att utsläppen är mycket låga i förhållande till utsläppen från bolagets övriga verksamhet.

Damningen kommer att minimeras genom dammbegränsande åtgärder, exempelvis dammbindande medel, i kombination med vattenbegjutning. Vid behov kan även mellantäckning av deponerat avfall komma att ske.

Bolaget har redovisat följande strategi avseende åtgärder mot damning (mark- och miljödomstolens aktbilaga 62).

Bevattnings och saltning – Från en s.k. vattenbil bevattnas de delar av bolagets verksamhetsområde som bedöms kunna ge upphov till störande damning, bl.a.

deponier. Bevattningen sker enligt ett fastlagt schema och beroende av rådande väderlek. Under torrperioder sker bevattningen mer frekvent och vid regn sker inte någon bevattning alls. Vid Deponi Ängsviken kommer det dessutom att installeras vattenspridare för bevattning av celler med deponerat stoft. Vid mer omfattande damning sker även saltning.

Deponeringsteknik – Dammande stoft kommer i möjligaste mån att deponeras från insidan av cellen och på en låg nivå så att cellväggarna kan fungera som skydd mot damning. Utläggning av temporär tätduk bidrar också till minskad damning/stoftspridning.

Dammbindande medel – 2-3 gånger per år läggs dammbindande medel ut över de områden som kan ge upphov till störande damning, däribland deponier.

Buller

Den sökta verksamheten bedöms ge upphov till buller i huvudsak från anläggningsarbeten och inkommande transporter av avfall (5-10 rörelser per dygn eller i storleksordningen en rörelse per timma under en normal arbetsdag). Detta buller bedöms understiga de riktvärden som Naturvårdsverket rekommenderar för bygg- och industribuller.

Transporter m.m.

Under anläggningsarbetena kommer transporter att ske av konstruktionsmaterial. Omfattningen av dessa transporter är svår att kvantifiera. Under drift av deponin kommer främst avfall att transporteras, i storleksordningen tio transportrörelser per dygn, i huvudsak under dagtid. Bolaget har gjort en beräkning av bullerbidraget från den sökta verksamheten och det kumulativa bullret före respektive efter det att deponin tagits i drift. Beräkningen är baserad på att transporter till deponin sker en gång per timme, d.v.s. 11 rörelser dagtid, 4 rörelser kvällstid och 9 rörelser nattetid. Resultatet av beräkningen visar att transportererna nattetid och kvällstid kommer att ge upphov till en ökning av det kumulativa bullret i området med endast 0,1 dB(A).

Bolaget planerar att slutgiltig väg runt fullt utbyggd deponi inte ska gå i sträckning genom våtmarken som detaljplanen anger, utan alternativ vägsträckning utmed deponiområdet utreds. Under perioden fram till att deponin är fullt utbyggd anläggs tillfällig väg norr om respektive deponietapp med anslutning till befintlig körväg ut till Kölshalsen. När eller om en ny parkeringsplats ska anläggas tas inte ställning till i dagsläget. Ny väg i slutgiltig sträckning ut till Kölshalsen behöver vara anlagd när deponin är fullt utbyggd samt när övrig industrimark enligt detaljplan 1846 är tagen i anspråk. Befintlig gångväg till/från Kölshalsområdet via våtmarksområdet berörs således inte av deponiutbyggnaden. Genom att inte ta denna gångväg i anspråk för biltrafik, utan istället dra bilvägen omedelbart intill deponin, minimeras deponiutbyggnadens sammantagna påverkan på våtmarkens natur- och rekreationsvärden.

Miljökonsekvensbeskrivning

I miljökonsekvensbeskrivningen lämnas en kortfattad redogörelse för sökt verksamhet inklusive vidtagna och planerade skyddsåtgärder. Vidare redovisas olika alternativ. Som nollalternativ redovisas det förhållandet att Deponi Ängsviken inte kommer till stånd, vilket skulle innebära att avfallet skulle behöva tas om hand på annan plats till nackdel från såväl miljösynpunkt som ekonomisk synpunkt. Ett flertal lokaliseringalternativ på rimligt avstånd från bolagets produktionsanläggningar har utretts. Inget av dessa bedöms som mer fördelaktigt från miljösynpunkt än det valda alternativet. De är dessutom sämre från ekonomisk synpunkt.

Slutligen redovisas en bedömning av dels miljökonsekvenser (påverkan genom utsläpp till mark, luft och vatten, buller, påverkan på naturmiljö, rekreation och friluftsliv och påverkan på landskapsbilden), dels konsekvenser på resurshållningen. Slutsatserna i denna bedömning kan sammanfattas enligt följande.

Utsläpp till mark skulle kunna ske främst genom läckage av lakvatten från deponin. Risken för sådant läckage bedöms som liten med den bottenkonstruktion och det uppsamlingsystem som deponin kommer att förses med.

Utsläppen till luft (från fordon och arbetsmaskiner) bedöms inte medföra att någon miljökvalitetsnorm riskerar att överskridas. Störande damning bedöms kunna undvikas genom de dammbekämpande åtgärder som bolaget avser att vidta.

Utsläppen till vatten bedöms inte ge upphov till negativa effekter av någon betydelse, eftersom det lakvatten som släpps ut kan antas innehålla låga halter av föroreningar.

Den sökta verksamheten bedöms inte ge upphov till buller i någon betydande omfattning.

Vid de inventeringar som utförts av området för den sökta verksamheten har inga skyddsvärda naturområden påträffats. Området är svårframkomligt och bedöms därför inte vara av något större värde för friluftsliv eller rekreation.

Det aktuella området är relativt kuperat, och deponin kommer i huvudsak att vara skyddad från insyn genom omgivande terräng och vegetation.

Det område som tas i anspråk utgörs av skogsmark. Något aktivt skogsbruk bedrivs dock inte, och inte heller finns skyddsvärda grus- och sandförekomster, grundvattenförekomster eller vattentäkter i området. I kommunens översiktsplan samt i gällande detaljplaner och områdesbestämmelser har området reserverats för industriändamål.

Vid anläggandet av deponin kommer schaktmassor och sprängsten att utnyttjas i största möjliga utsträckning. Detsamma gäller lämpliga biprodukter från bolagets verksamhet.

Samråd

Samråd har skett med Naturvårdsverket, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Kustbevakningen samt Miljökontoret och Räddningstjänsten i Oxelösunds kommun genom ett möte den 15 november 2013 samt med Havs- och vattenmyndigheten och SGU brevledes. Vidare har bolaget samrått med särskilt berörda, berörd allmänhet

och berörda organisationer genom en annons i ortstidningarna och ett i annonsen utlyst möte den 11 december 2013.

Hänsynsregler

Kunskapskravet (2 kap. 2 §)

Bolaget har bedrivit deponeringsverksamhet under lång tid och har därigenom skaffat sig den erfarenhet och de kunskaper som krävs för att kunna bedöma miljörisker med den sökta verksamheten. För utarbetande av miljökonsekvensbeskrivningar har bolaget engagerat extern expertis. Vidare arbetar Merox, ett dotterbolag till SSAB, med att minimera behovet av deponering genom att fortlöpande utveckla koncept för nyttiggörande av biprodukter.

Försiktighetsmått (2 kap. 3 §)

Planerade skyddsåtgärder, redovisade i den tekniska beskrivningen, får anses utgöra "bästa möjliga teknik" enligt 2 kap. 3 § miljöbalken till rimliga kostnader enligt 2 kap. 7 § miljöbalken.

Produktvalskravet (2 kap. 4 §)

Vid upphandling av entreprenader och material ställer bolaget krav på val av produkter avseende aspekterna hälsa och yttre miljö.

Hushållnings- och återvinningskravet (2 kap. 5 §)

Den plats som bolaget valt för sökt deponering får anses lämplig för detta ändamål, utan andra konkurrerande intressen. Den ligger dessutom nära bolagets produktionsanläggningar där avfallet uppkommer. Därigenom erhålls ett kort transportavstånd och en minimering av resursåtgången för dessa transporter.

Som framgår av miljökonsekvensbeskrivningen kommer bolaget i möjligaste mån att vid anläggandet av deponin utnyttja uppkomna schakt- och sprängstensmassor samt även lämpliga biprodukter från bolagets produktionsverksamhet.

Den sökta verksamheten är därmed väl förenlig med såväl hushållnings- som återvinningskravet.

Lokaliseringskravet (2 kap. 6 §)

Som framgår av miljökonsekvensbeskrivningen finns fyra alternativ till vald lokalisering, men inget av dessa alternativ framstår som bättre från miljösynpunkt än det valda alternativet. Något hinder med hänsyn till 2 kap. 6 § första stycket bör därmed inte föreligga.

Brännäshalvön, på vilken Deponi Ängsviken kommer att anläggas, har av länsstyrelsen utpekats som riksintresse för industri- och energiproduktion enligt 3 kap. 8 § miljöbalken (Oxelösunds grön-struktur 2005). Samma område omfattas dessutom av riksintresset för vissa kustområden enligt 4 kap. 4 § första stycket miljöbalken. Enligt 4 kap. 4 § andra stycket miljöbalken får anläggningar enligt 17 kap. 1 § 1 p och 4 a § 1-6, 9 och 10 p. miljöbalken komma till stånd endast på platser där det redan finns anläggningar enligt 17 kap. 1 § 1 p och 4 a § 1-6, 9 och 10 p. miljöbalken. Med den deponering av farligt avfall som bolaget begär tillstånd till kommer Deponi Ängsviken att utgöra en anläggning enligt 17 kap. 4 a § 9 p miljöbalken. Deponi Ängsviken möter dock inte något hinder med hänsyn till 4 kap. 4 § andra stycket miljöbalken, eftersom den kommer att anläggas i närheten av bolagets övriga anläggningar som omfattas 17 kap. 4 a § 1 och 9 p. miljöbalken. Den sökta verksamheten möter således inte heller något hinder med hänsyn till 2 kap. 6 § andra stycket miljöbalken.

Området för Deponi Ängsviken omfattas av en detaljplan, antagen av kommunfullmäktige i Oxelösunds kommun den 2 juni 2010, samt av områdesbestämmelser, antagna av kommunfullmäktige den 27 oktober 1999.

I detaljplanen har området för Deponi Ängsviken markerats med beteckningen "J2" som betyder "Förråd, upplag och deponier för material från järn- och ståltillverkningen vid Hummelvik 1:8". Hummelvik 1:8 är den fastighet på vilken bolagets produktionsanläggningar är belägna.

Enligt områdesbestämmelserna gäller utökad bygglovsplikt i syfte att skydda järn- och ståltillverkningens intressen.

Den sökta verksamheten är således inte i strid mot gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. Kravet i 2 kap. 6 § miljöbalken är därmed uppfyllt.

Efterbehandlingskravet (2 kap. 8 §)

En redogörelse för hur bolaget avser att efterbehandla Deponi Ängsviken lämnas i den tekniska beskrivningen. Där lämnas även en uppskattning av kostnader för erforderliga efterbehandlingsåtgärder, som underlag för den ekonomiska säkerhet som ska ställas enligt 15 kap. 34 § miljöbalken.

Uppgifter enligt 22 kap. 25 a § miljöbalken

Punkt 1

En förteckning över de kategorier av avfall som ansökan avser återfinns i miljökonsekvensbeskrivningen (avsnitt 3.1).

Punkt 2

Uppgifter om den deponeringsmetod som bolaget avser att tillämpa återfinns i den tekniska beskrivningen (avsnitt 2.1).

Punkt 3

Ett förslag till villkor avseende kontroll finns.

Uppgifter enligt 22 kap. 25 c § miljöbalken

Punkt 1

Ansökan avser deponiklasserna icke-farligt avfall och farligt avfall.

Punkt 2-3

Förslag till villkor i de i punkt 2-3 angivna hänseendena finns.

Uppgifter enligt 36 § deponeringsförordningen*Punkt 1*

Det är bolaget som är att betrakta som verksamhetsutövare och behörig att söka tillstånd.

Punkt 2

En förteckning över aktuella avfallsslag och totala mängder avfall som ska deponeras återfinns i avsnitt 3.1 i miljökonsekvensbeskrivningen.

Punkt 3

En beskrivning av platsen för sökt deponering inklusive geologiska och hydrologiska egenskaper återfinns i avsnitt 9 i miljökonsekvensbeskrivningen.

Punkt 4

Planerad avslutning och efterbehandling av deponin redovisas i avsnitt 2.1.8 i den tekniska beskrivningen.

Punkt 5

Bolaget har redovisat hur bestämmelserna i aktuell förordning uppfylls eller kommer att uppfyllas beträffande Deponi Ängsviken.

Dispens

Länsstyrelsen har påpekat att det enligt utförd naturvärdesinventering skulle finnas revlumner, lopplummer och knärot i området för den sökta exploateringen och att bolaget därför behöver dispens enligt artskyddsförordningen (2007:845).

Revlummer, lopplummer och knärot finns i det område som inventerats. Det är dock endast revlumner som finns i området för sökt exploatering. De exemplar av lopplummer och knärot som påträffats finns på ett betryggande avstånd från exploateringsområdet och bedöms inte riskera att skadas av den sökta verksamheten. Revlumner återfinns i bilaga 2 till artskyddsförordningen, vilket innebär att det bl.a. är förbjudet att gräva upp exemplar av växten. Bolaget ansöker därför om dispens från nämnda förbud enligt 15 § artskyddsförordningen.

MÅLETS HANDLÄGGNING

Ansökan har skickats med förfrågan om komplettering till remissmyndigheterna. Målet har därefter kungjorts och efter skriftväxling företagits till huvudförhandling och syn den 28 och 29 april 2015.

INKOMNA YTTRANDEN

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket har avstått från att yttra sig.

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Länsstyrelsen har tillstyrkt ansökan under förutsättning att bolagets förslag till villkor kompletteras och ändras i enlighet med länsstyrelsens förslag. Länsstyrelsen har föreslagit kompletteringar och ändringar av villkoren när det gäller utsläppspunkter för lakvatten, buller, sluttäckning av deponicellen för farligt avfall, kontrollprogrammet, kompensationsåtgärder, insynsskydd, deponiplan, successiv anläggning, successiv sluttäckning och geologisk barriär. Bolaget har med vissa justeringar accepterat länsstyrelsens förslag till kompletteringar och ändringar av villkoren och utformat sitt villkorsförslag i enlighet med vad som framgår nedan under rubriken ”Föreslagna villkor”. Länsstyrelsen har godtagit bolagets förslag till villkor såsom de slutligen har utformats. Länsstyrelsen har inte haft något att erinra mot den ekonomiska säkerheten i form av bankgaranti.

Länsstyrelsen bedömer att revlumner har en gynnsam bevarandestatus i länet och har därför tillstyrkt att dispens enligt 15 § artskyddsförordningen ges på de grunder och med de åtaganden om kompensationsåtgärder som anges i ansökan.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Oxelösunds kommun

Nämnden har tillstyrkt ansökan under förutsättning att ansökan och villkoren kompletteras och ändras i enlighet med nämndens förslag. Nämnden har efterfrågat komplettering av ansökan bl.a. avseende argumenten mot en lokalisering vid Hummelvik, kontroll och hantering av sediment i lakvattendammarna, egenkontrollens omfattning såvitt gäller buller, bullerkartor, konsekvenser för

fågellivet, påverkan på miljömålet "Levande skogar" och grundvattenpåverkan utifrån brunnsinventering. Nämnden har föreslagit kompletteringar och ändringar av villkoren när det gäller buller och kompensationsåtgärder. Vidare har nämnden anfört att tillståndet, för att förhindra eventuell framtida föroreningspåverkan, bör innehålla villkor med fler parametrar än cyanid avseende lakvattnets kemiska sammansättning.

Sveriges geologiska undersökning (SGU)

SGU har framfört synpunkter avseende grundvattenförhållandena, lakvatten, sprängningar och egenkontroll i huvudsak enligt följande.

- I ansökan framhålls att de transporttider som uppstår i den geologiska barriären långt överskrider de krav som deponeringsförordningen ställer. Även om detta sannolikt är korrekt så anser SGU att en övergripande beskrivning av de hydrogeologiska förhållandena i området bör ges.
- I miljökonsekvensbeskrivningen redovisas grundvattennivåer från juli 2009. Även om det var en relativt nederbördsrik sommar är sannolikt grundvattennivåerna högre under vinterhalvåret. Tidsserier bör redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.
- Det bör visas om förekomst av artesiskt vatten spelar någon roll för den geologiska barriärens funktion. Även i detta sammanhang kan påpekas att det är viktigt att tidsserier över grundvattennivåer presenteras.
- De beräkningar som utförts i underlaget visar att transporttiden för vatten ned till grundvatten varierar mellan 0-2600 år beroende på grundvattenytans lokalisering, samt att uttransporten till Östersjön tar mer än 6100 år. Med dessa transporthastigheter i grundvattenzonen är det uppenbart att vattnet måste ta andra vägar; idag, när deponin är under uppbyggnad och när den har avslutats. Även detta bör beskrivas.
- Uppgifter om nederbördsmängd har kompletterats i handlingarna. Uppmätta värden avseende årsnederbörd är inte korrigerade för bl.a. vindförluster och är därför lägre än den verkliga nederbörden. Detta innebär att en större mängd lakvatten än beräknat kan uppkomma.

- Det är riktigt som framförs i handlingarna att avrinning inte definitionsmässigt motsvarar perkolerande lakvatten vid en deponi utan att flera andra komponenter, däribland ytavrinning, kan ingå. Däremot är det tveksamt att utgå från att lakvattenproduktionen skulle kunna beräknas som skillnaden mellan årsnederbörd och årsavdunstning. I handlingarna påpekas att evapotranspirationen inte finns bestämd för Oxelösund. Hur stor del av nederbörden som återgår till atmosfären, antingen direkt genom avdunstning, eller indirekt genom växtlighetens vattenupptag och vattenavgång (evaporation) kommer sannolikt att bero på materialets permeabilitet, vattenhållande förmåga och vilken växtlighet som etableras. Generellt så är emellertid avdunstningen, inklusive evaporationen, sannolikt betydligt lägre än områdets genomsnittliga nivå. Om inte en stor del av nederbördsvattnet leds bort som ytvattenavrinning längs markytan till diken så kommer sannolikt lakvattenproduktionen att vara större än angivna 140 mm.
- I handlingarna anges att sprängningar kan bli aktuella för att jämna ut marken. Detta bör beskrivas i relation till den geologiska barriärens funktion.
- I förslag till egenkontroll nämns att screening vad avser förekomst av organiska ämnen planeras genomföras. Det bör övervägas att även undersöka oorganiska ämnen genom ett screeningförfarande.

Miljöpartiet de gröna i Oxelösund

Miljöpartiet de gröna i Oxelösund har bestritt ansökan bl.a. med hänsyn till att alternativa lokaliseringar behöver utredas ytterligare.

När det gäller lokaliseringen finns det tre placeringsalternativ som bedöms vara likvärdiga ur miljösynpunkt. Dels det sökta alternativet Ängsviken/Östra Brannäs, dels Hummelvik (1 och 2) och Ålödeponin. Alla tre alternativen bedöms tekniskt möjliga att genomföra men bolaget har uppgett att kostnaden för "utfyllnadsalternativet" vid Hummelvik är avsevärt mycket dyrare än det sökta alternativet bl.a. då det kräver inköp och transport av bergmassor från Nyköping. Frågan är om t.ex. masugnsslagg/hyttsten helt eller delvis kan utgöra ett alternativ till en utfyllnad med sprängsten i Hummelviksalternativet, vilket i så fall avsevärt torde påverka såväl miljöeffekter som kostnadsbild för detta alternativ i positiv riktning. Vidare

saknas uppgift om möjliga tekniska lösningar och bedömning av kostnader för en utbyggnad av Ålödeponin, vilka erfordras för en rättvisande jämförelse mellan de tre miljömässigt jämförbara lokaliseringsalternativen.

Beträffande naturvärdesinventeringen på Brännäshalvön kan konstateras att den har utförts under perioden mars-april samt vid ett besök under maj 2014. Inventeringen har omfattat träd och buskar samt i markskiktet örter, mossor och lavar. Vid vattenförekomst har även förekomsten av groddjur samt romklumpar från dessa registrerats. Någon inventering av fåglar inom det tänkta exploateringsområdet är inte genomförd. Endast några spontana observationer finns redovisade. Inga noteringar finns om leddjur där insekter är den största gruppen och den som normalt undersöks först. Partiet är även kritiskt mot tidpunkterna för inventeringen. Inventering av växter ska även göras under en senare tid på året, förslagsvis juni-juli samt av fåglar från slutet av maj till början av juli. Vidare har partiet efterfrågat redovisning avseende påverkan på friluftsliv och rekreativsmöjligheter.

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen har begärt att ansökan ska kompletteras med en utredning avseende möjligheterna att återföra avfall som ska deponeras till LKAB:s anläggningar i Norrbotten. Vidare har framhållits att den östra delen av deponiområdet bör undvikas, att bolaget bör inventera flora, insekter och häckfåglar sommartid, att det inom deponiområdet finns stor förekomst av gamla tallar och lövsumpskog vilket bör beaktas samt att damningens effekter på flora och fauna bör analyseras.

Helena Gustafsson och Leif Gustafsson

De har bestritt ansökan av bl.a. följande skäl. De har ett fritidshus på fastigheten Kølshalsen Hummelvik 1:2. Deponin med den föreslagna höjden kommer att bli väl synlig från deras fritidshus och kommer att dominera landskapsbilden. Den befintliga skogsridån till Ängsviken måste behållas. Anläggandet 110 m från strand är alldeles för kort, strandskyddet får på inget ställe underskrida 300 m. Vidare innebär anläggandet av deponin stor risk för ökat buller och smuts som kan medföra

långsiktiga hälsorisker. Det föreligger även risk för att lakvatten från deponin dödar befintlig skog, försämrar vattenkvaliteten och medför hälsorisker. Dessutom finns det risk för besvärande lukt från deponimassor, vilket är ett problem redan idag med befintlig verksamhet.

Anläggningskedet som beräknas till 2-3 år skulle innebära betydande olägenheter i form av sprängning och bergkross med buller och damm. Ljudnivåer kommer att överskridas dag och natt liksom vardag och helgdag. Redan tidigare har bolaget inte kunnat innehålla gränserna för bullernivå. Nedsmutsningen är omfattande redan idag och en ökning måste anses helt oacceptabel för både människor och djurliv i en känslig omgivning.

Vidare är det föreslagna området vid Ängsviken olämpligt. De föreslår att bolaget istället anmodas att utöka den befintliga Ålödeponin.

Deras fritidshus kommer att påverkas i så hög grad att de inte kan vistas där. Om tillstånd ändå ges yrkar de därför ersättning för sitt fritidshus enligt gällande marknadsvärde eller erbjudande om likvärdigt skärgårdsställe.

Björn Sundin och Karin Sundin

De har bestritt ansökan. Om tillstånd ändå skulle ges bör det villkoras i följande avseenden. Deponin bör vara omgiven av en väl tilltagen träddridå ut mot Ängsviken och bör inte, med hänsyn till friluftsliv och djur- och växtliv, placeras närmare än 300 m från strandkanten. Vidare bör den föreslagna deponihöjden sänkas så att den inte verkar störande på landskapsbilden. Det bör även finnas tydliga bestämmelser om högsta tillåtna värden för störningar genom luftföroreningar, buller m.m. De kräver att strandskyddsområdet utökas till minst 300 m. De har även i vissa delar ställt sig bakom nämndens yttrande. De äger fastigheten Stora Hummelvik 1:14.

BOLAGETS BEMÖTANDE

Bolaget har bemött inkomna synpunkter i huvudsak enligt följande.

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Som framgått ovan har bolaget med vissa justeringar accepterat länsstyrelsens förslag till ändringar och kompletteringar av villkoren. Länsstyrelsen har godtagit bolagets förslag till villkor såsom de slutligen har utformats, se nedan under rubriken ”Föreslagna villkor”.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Oxelösunds kommun

Bolaget har kompletterat och ändrat ansökan och villkoren i huvudsak enligt nämndens förslag. När det gäller lokaliseringen har bolaget anfört följande huvudargument mot Hummelviksalternativet:

- Hummelviksalternativet är ett ur geoteknisk synvinkel riskfyllt alternativ, främst p.g.a. den dokumenterat låga stabilitet som föreligger i lerområdena utanför Ålödeponin. Grundförstärkningsåtgärder i havsområden är erfarenhetsmässigt förknippade med stor osäkerhet vad avser långsiktig beständighet.
- Miljökonsekvenserna av ett större skred på havsbotten, i eller i omedelbar anslutning till den framtida Hummelviksdeponin, är närmast oöverskådliga. Stora volymer avfall skulle i praktiken "skreda ut" till i dagsläget orörd eller opåverkad havsbotten, vilket skulle medföra negativa konsekvenser för sediment- och vattenlevande organismer för åtskilliga decennier framöver.
- Hummelviksalternativet är sammantaget ett miljömässigt riskfyllt och tekniskt komplicerat projekt med en ungefär dubbelt så hög anläggningskostnad som Deponi Ängsviken.
- Hummelviksalternativet innebär intressekonflikt med antingen befintlig fritidsbebyggelse på Galtryggen, eller nuvarande hamnverksamhet/sjöfart och dagvattenhantering på bolagets industriområde.

När det gäller lakvattnets kemiska sammansättning har bolaget anfört att utgångspunkten vid upprättandet av förslag till villkor rörande lakvattnet är att

motsvarande avfallsslag som idag deponeras (eller tidigare har deponerats) på Ålödeponin, i framtiden kommer att deponeras på Ängsvikendeponin och att ett lakvatten av liknande kemisk sammansättning som Ålödeponins därmed kan förväntas. Orsaken till att ett villkor föreslagits för fri cyanid är att förhöjda halter av totalcyanid vid enstaka tillfällen påvisats från Ålödeponins deponicell 7C där hyttsoat deponeras. Det föreslagna gränsvärdet (0,1 mg/l) överensstämmer med det gränsvärde som flertalet kommuner tillämpar avseende högsta tillåtna halt av fri cyanid i industriavloppsvatten som avleds till kommunalt reningsverk. Några organiska föroreningsämnen (PAH, oljekolväten m.fl.) har vid tidigare utförda screeninganalyser inte påvisats i Ålödeponins lakvatten, varför det inte bedöms meningsfullt att upprätta några särskilda villkor för dessa ämnesgrupper. Metallhalterna i Ålödeponins lakvatten är genomgående låga. Enligt analysdata för perioden 2006-2012 är metallhalterna ungefär i nivå med Naturvårdsverkets haltkriterier för skydd av grundvatten (ref: Naturvårdsverket rapport 5976). Skulle motsvarande haltkriterier som föreslagits för fri cyanid tillämpas för de miljömetaller som föreligger i lakvattnet så skulle i praktiken väsentligt högre halter än de uppmätta kunna tillåtas. T.ex. skulle, om gällande gränsvärden för industriavloppsvatten som avleds till kommunalt reningsverk åberopades, ett riktvärde för bly på 0,05 mg/l kunna accepteras, trots att blyhalterna under perioden 2011-2012 pendlat kring detektionsgränsen (=0,004 mg bly/l). Istället för att sätta villkor som väsentligt överstiger de haltnivåer som de facto uppmäts i lakvattnet föreslås i miljökonsekvensbeskrivningen regelbunden övervakning/kontroll med tillhörande utvärdering av lakvattnets kvalitet. I miljökonsekvensbeskrivningen föreslås dessutom återkommande screeninganalyser avseende lakvattnets eventuella innehåll av såväl organiska som oorganiska föroreningsämnen.

När det gäller kontroll av sedimenten i lakvattendammarna har bolaget anfört att erfarenheterna från Ålödeponin visar att mängden sediment som ackumulerar på lakvattendammens botten är relativt liten sett över tiden. Beträffande Ålödeponins lakvattendamm har någon urgrävning av sediment ännu inte varit nödvändig att utföra. Troligen kommer liknande sedimentationsförhållanden att råda i Deponi Ängsvikens lakvattendammar. Någon mer omfattande provtagning och kontroll av

lakvattendammarnas bottensediment har mot denna bakgrund inte bedömts vara nödvändig, och är heller inte önskvärd eftersom även provtagning medför viss omrörning/uppvirvling av sediment och därmed en risk för ökad förorenings-spridning.

SGU

Bolaget har gett in en kompletterande utredning med anledning av SGU:s yttrande. Därav framgår bl.a. att transporttidsberäkningarna, som uppfyller deponerings-förordningens krav för en deponi för farligt avfall, är baserade på en hydraulisk gradient om 1,0, trots att grundvattennivåobservationerna snarare indikerar en hydraulisk gradient av storleksordningen 0,01. Sprickor i plansprängda bergytor tätas med bentonit eller betong. En konstgjord geologisk barriär av 0,5 m lera påförs därutöver.

Miljöpartiet de gröna i Oxelösund

När det gäller lokaliseringen och de miljömässiga nackdelarna med Hummelviks-alternativet hänvisas till bemötandet av nämndens yttrande. En stor del av kostnaden för utfyllnadsalternativet vid Hummelvik utgörs av inköp och transport av sprängstensmassor. Hyttsten och bergkross utgör dock inte ett realistiskt alternativ till inköpta sprängstensmassor då tillgängliga materialvolymerna är alltför små för ändamålet.

En utbyggnad av Ålödeponin till +21 m.ö.h. har utifrån genomförda geotekniska undersökningsarbeten bedömts vara möjlig utan att några särskilda förstärknings-åtgärder vidtas. Dock krävs försiktighetsåtgärder i form av att höjningen måste ske i etapper om tre meter och varje ny etapp i höjded måste utformas som en avsats med minst 20 meters bredd. En utbyggnad av Ålödeponin i höjded utöver +21 m.ö.h. är, med hänsyn bl.a. till att lerområdena i anslutning till deponin betraktas som geotekniska riskområden, förenad med betydande stabilitets- och miljörisker respektive ekonomiska risker. Troligtvis kommer detta att kräva omfattande, tekniskt komplicerade och miljömässigt tveksamma geotekniska förstärknings-åtgärder. Vidare kommer avfallspallarna av stabilitetsskäl behöva minska i

storlek/volymer allteftersom deponin växer i höjdd. Ålödeponin kommer således att kunna ta emot allt mindre avfallsvolymer och behov av att anlägga ytterligare en deponi skulle därför uppkomma inom en relativt snar framtid.

Ansökan har kompletterats med en naturvärdesinventering. Enligt bolagets uppfattning är det inte avgörande under vilken tid av året den utförs, förutsatt att den utförs under barmarksförhållanden och att den som utför inventeringen har de kunskaper som krävs för att kunna identifiera de naturvärden som finns i området. Med rätt kunskaper kan en växt identifieras, även om den inte blommar. Den person som utfört inventeringen av området för Deponi Ängsviken har de kunskaper som krävs.

När det gäller påverkan på friluftslivet kommer genom att inte utnyttja detaljplanens möjlighet att omvandla den gångväg som finns i våtmarksområdet till bilväg till/från Kölshalsen möjligheterna till friluftsliv och rekreation i området norr om den planerade deponin bevaras. Det bör också framhållas att deponin byggs ut etappvis och att den norra tredjedelen av deponiområdet sannolikt kommer att förbli i stort sett orörd under cirka ett kvarts sekel framöver.

Naturskyddsföreningen

Bolaget har undersökt möjligheterna att återföra avfall till LKAB:s anläggningar i Norrbotten. Slutsatsen är att en återföring enligt Naturskyddsföreningens förslag är förenat med stora tekniska problem och miljömässiga risker.

I deponiområdet finns det två mindre bestånd av äldre tall. Båda dessa är isolerade från kusten där det största och mest värdefulla beståndet av tall finns. Kustområdet kommer inte att beröras av den planerade deponiverksamheten.

Av inhämtad utredning framgår att det är noggrant kartlagt i vilka områden havsörnarna häckar och var de har sina boplatser. Det är främst ute på öarna i skärgården. Inga boplatser finns i den sydöstra delen av Brännäshalvön.

När det gäller synpunkterna på utförd naturvärdesinventering hänvisas till bolagets bemötande avseende Miljöpartiet de gröna i Oxelösund.

Bolaget har redovisat de åtgärder som avses vidtas för att förebygga damning från deponin. Vidare har bolaget föreslagit ett särskilt villkor avseende dessa åtgärder. Enligt bolagets bedömning säkerställer åtgärderna och villkoret att negativa konsekvenser av det slag som Naturskyddsföreningen pekat på inte uppkommer.

Helena Gustafsson och Leif Gustafsson samt Björn Sundin och Karin Sundin

Bolaget instämmer i att en väl tilltagen trädrida bör sparas mot såväl Ängsviken som deponins övriga omgivning. De digitala visualiseringarna som utförts visar att deponin med bibehållen trädrida inte kommer att vara synlig från Ängsviken öster om deponin då betraktaren befinner sig på en plushöjd av +2 m i förhållande till havsnivån. Först då deponin nått full höjd (+32 m) kommer deponin fläckvis att vara synlig från omgivningen, men endast då betraktaren befinner sig på ett höjdområde i omgivande terräng. Den sammantagna bedömningen är att omgivande trädrida, i kombination med att deponin anläggs i en terrängsvacka, effektivt kommer att skydda från insyn i normala fall, men att det inte kan uteslutas att en betraktare som befinner sig på en förhållandevis hög höjdnivå i omgivande terräng kan skymta deponin då den nått sin fulla höjd.

När det gäller buller kommer Naturvårdsverkets riktlinjer i detta avseende att följas. Spridning av "smuts" i form av damning/stoftspridning kommer att minimeras med hjälp av dammbindande medel och bevattning via sprinklersystem.

Damning/stoftspridning under anläggningskedet bedöms vara relativt liten bl.a. till följd av att de jord- och schaktmassor som hanteras inom området är naturligt blöta/fuktiga och inte avger något damm. Viss damning i samband med bergborring och sprängning kan förekomma, men bedöms inte påverka omgivande bebyggelse. Vid uppbyggnad av deponivallar m.m. kan viss damning/stoftspridning förekomma, men denna bedöms effektivt kunna motverkas med hjälp av dammbindande åtgärder.

Utförda luftemissionsberäkningar visar att utsläppen av kväveoxider, partiklar, kolväten och kolmonoxid i samband med avfallstransporter till/från den sökta deponin uppgår till ungefär 1 % av det sammanlagda utsläppet av kväveoxider från bolagets industriområde. Bolaget ser mot bakgrund därav ingen anledning att för den sökta verksamheten föreslå särskilda utsläppsvillkor avseende luftföroreningar.

Lakvattnet innehåller främst tungmetaller. Metallhalterna är emellertid låga, ungefär i nivå med dricksvattenkriterier eller i enstaka fall något överstigande Naturvårdsverkets haltkriterier för skydd av grundvatten. Någon risk för metallpåverkan på omgivande havsrecipient bedöms därför inte föreligga. Inget utsläpp kommer att ske till vikarna i anslutning till sommarstugeområdet på Kölshalsen eller till Ängsviken.

Deponin kommer att vara försedd med "dubbla tätskikt", dels ett bottentätskikt, dels en geologisk barriär av minst 0,5 meters mäktighet. Lakvattnet som avrinner ovanpå bottentätningen uppsamlas i ett slutet system och avleds till två stycken lakvattendammar där eventuella metallhaltiga partiklar avskiljs genom sedimentation. Eftersom deponin är omgiven av ett dubbelt dikessystem, bestående av ett inre lakvattendike och ett yttre avskärmande dike, föreligger det inte någon risk för att lakvatten kan spridas till omgivande skogsmark. Därmed föreligger heller ingen risk för lakvattenpåverkan på omgivande skog.

Enbart oorganiskt metallhaltigt avfall kommer att deponeras på den nya deponin. Nedbrytbart organiskt avfall som p.g.a. förruttnelseprocesser avger besvärande lukt (svavelväte m.m.) kommer inte att läggas på Deponi Ängsviken. Risken för besvärande lukt från den sökta deponiverksamheten på Brannäshalvön bedöms således vara liten.

När det gäller frågan om utbyggnad av Ålödeponin hänvisas till bolagets bemötande avseende Miljöpartiet de gröna i Oxelösund.

Beträffande förslaget till utvidgat strandskydd hänvisas till att området är detaljplanlagt för deponi- och industriändamål, och att ett strandskyddsområde om 300 m väsentligt skulle komma att försvåra ett ianspråktagande av området i enlighet med detaljplanens intentioner.

De ersättningsfrågor som Leif Gustafsson och Helena Gustafsson tagit upp i sitt yttrande ska hanteras i den ordning som föreskrivs i 32 kap. miljöbalken.

FÖRESLAGNA VILLKOR

Bolaget har, såsom talan slutligen bestämts, föreslagit följande villkor för verksamheten.

1. Om inte annat följer av nedan föreskrivna villkor ska den sökta verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden har angett eller åtagit sig i ansökan eller i övrigt i målet.
2. Deponering av avfallsprodukter ska ske så att möjligheten att framdeles ta ut avfallsprodukterna eller vissa av dem för återanvändning eller återvinning tas till vara.
3. Inget förslag.
4. a) Lakvattnet från deponin ska uppsamlas i lakvattendammar försedda med tät botten och lakvatten från deponins FA-cell omhändertas i separat lakvattendamm. Lakvattnen ska kontrolleras regelbundet med avseende på innehåll av organiska och oorganiska föroreningsämnen, vilka närmare ska specificeras i aktuellt kontrollprogram för Deponi Ängsviken. Efter behandling genom partikelavskiljande sedimentation ska lakvattnen avledas till det befintliga avloppet 20. Detta gäller även lakvatten från deponins FA-cell såvida inte halten av fri cyanid i detta lakvatten överstiger 0,1 mg/l, i vilket fall detta lakvatten ska omhändertas separat genom till exempel filtrering, indunstning eller annat förfarande. Tillsynsmyndigheten får vid behov föreskriva ytterligare utsläppsvillkor avseende lakvatten utifrån resultaten av de provtagningar, analyser och karakteriseringar av lakvattnet som utförs enligt gällande kontrollprogram för deponin.

- b) Deponin ska omges av ett inre lakvattendike via vilket lakvatten som avrinner ovanpå deponins bottenätning ska avledas till uppsamlingsdammar för lakvatten (lakvattendammar). Utanför det inre diket/lakvattendiket ska deponin omges av ett yttre avskärmande dike vars funktion är att motverka inströmning av ytvatten och ytligt grundvatten till deponin med tillhörande bottenkonstruktion. Lakvattendiket ska förses med bottenätduk/liner. Det yttre avskärmande diket ska utformas som ett öppet dagvattendike.
5. Hantering och deponering av restprodukter ska ske på sådant sätt att damning och stoftspridning minimeras. Åtgärder mot damning ska vidtas enligt den strategi som bolaget redovisat i inlägga den 17 april 2015. Tillsynsmyndigheten får vid behov föreskriva villkor om ytterligare åtgärder mot damning.
6. a) Bullret från verksamheten ska under driftfasen begränsas så att det utomhus vid bostäder inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå än
40 dB(A) vardagar (kl. 06-18)
35 dB(A) övrig tid.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 50 dB(A) får inte utföras nattetid (kl. 22-06).

Villkoret ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar.

- b) Bullret från verksamheten ska under anläggningsfaserna begränsas så att det utomhus vid bostäder inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå än
60 dB(A) vardagar (kl. 06-19)
45 dB(A) nattetid (kl. 22-06)
45 dB(A) lör- sön- och helgdagskväll (kl. 19-22)
50 dB(A) övrig tid.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 70 dB(A) får inte utföras nattetid (kl. 22-06).

Särskilt bullrande arbeten under anläggningsfaserna (borrning, sprängning, schaktning och krossning) får under perioden 15 juni – 15 augusti endast ske dagtid (kl. 06-18) vardagar (måndag-fredag).

Villkoret ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar.

7. Sluttäckningen av deponicellen för farligt avfall ska säkerställa att de krav som ställs i den vid sluttäckningen gällande lagstiftningen avseende högsta tillåtna lakvattenbildning för deponier för farligt avfall uppfylls.
8. Bolaget ska hos tillsynsmyndigheten, innan tillståndet tas i anspråk, ställa säkerhet om 70 miljoner kronor för efterbehandlingskostnaderna jämte en uppräknad av den ackumulerade säkerheten vart femte år motsvarande förändringen av Statistiska Centralbyråns entreprenadindex (Littera: 111 Jordarbeten). Om Statistiska Centralbyrån avslutar redovisning av indexet, kan ett motsvarande väljas av bolaget. Bolaget har rätt att till tillsynsmyndigheten redovisa behovet av och kostnaderna för resterande efterbehandling. Om säkerheten väsentligt överstiger beräknade kostnader får tillsynsmyndigheten medge att säkerheten sänks.
9. För verksamheten ska det finnas ett aktuellt kontrollprogram som möjliggör en bedömning av verksamhetens påverkan på miljön och om villkoren följs. Det ska därutöver finnas ett separat kontrollprogram för uppföljning av deponins geotekniska egenskaper såsom sättningsutvecklingen och stabiliteten internt och i deponins undergrund. I kontrollprogrammen ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Vidare ska kontrollprogrammen vara uppdelade på deponins anläggningsfaser respektive driftfas, omfatta mätningar/analyser av buller/vibrationer, damning/stoftspridning, lakvatten (driftfas), stabilitetsförhållanden och sättningsutveckling, påverkan på fåglar och insekter, samt innefatta kontroll av yt- och grundvatten i deponins omgivning, t.ex. genom provtagning i vattendrag, ytvattenrecipienten, grundvattenrör, brunnar m.m. Kontrollprogrammen ska tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten och lämnas in till denna senast tre månader före byggstarten avseende deponin.
10. Inget förslag.

11. Bolaget ska i samråd med Länsstyrelsen i Södermanlands län ta fram en plan avseende kompensationsåtgärder för den förlust av naturvärden som den sökta verksamheten ger upphov till. Ett förslag till plan för genomförande av erforderliga åtgärder ska ges in till länsstyrelsen för godkännande senast sex veckor innan avverkning/markarbeten påbörjas. Av planen ska framgå vilka områden som omfattas av åtagandet, vilka åtgärder som planeras samt en tidplan för åtgärdernas genomförande.
12. Befintliga träd inom kustzonen söder och öster om deponiområdet ska bevaras som ett insynsskydd. Likaså ska en trädridå sparas mot våtmarken i norr och nordväst. Om vegetationen i dessa zoner påverkas och får försämrad vitalitet vid anläggandet och upprätthållandet av deponin ska bolaget vidta åtgärder för att bevara insynsskyddet.
13. Bolaget ska upprätta en deponiplan där deponiområdets stegvisa utvidgning redovisas. Planen ska ges in till tillsynsmyndigheten senast sex veckor innan anläggningsarbetena påbörjas. Tillsynsmyndigheten får föreskriva ytterligare villkor som kan föranledas av den ingivna planen.
14. Deponin ska anläggas successivt från söder mot norr i tre huvudetapper (etapp 1-3). Området för den norra etappen (etapp 3) ska bibehållas som grön barriär med orörd naturmark fram till dess att tre år återstår innan etapp 1 och 2 beräknas vara uppfyllda. Utsträckningen av etapp 1 och 2 (utbredningen i längdled) får inte överstiga 2/3 av deponins hela utsträckning.
15. Sluttäckning ska påbörjas senast då hälften av den totala deponiytan är uppfylld. Delar av deponin som nått full höjd ska täckas av temporära tätdukar.
16. Under de delar av deponin (exklusive deponins släntfötter) som anläggs direkt på berggrund ska en förstärkt geologisk barriär läggas ut, vilken med avseende på lakvattnets transporttid via barriären ska motsvara de krav som anges i den vid utläggandet gällande lagstiftningen för lakvattnets transporttid via en konstgjord geologisk barriär under en deponi för farligt avfall.
17. Uppbyggnad av deponin ska ske med en säkerhetsfaktor avseende stabilitet om minst 1,3. Om det angivna värdet inte innehålls, ska villkoret ändå anses uppfyllt om åtgärder vidtas utan dröjsmål och en förnyad kontroll visar att värdet åter innehålls.

DOMSKÄL

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen anser att den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken. Miljökonsekvensbeskrivningen ska därför godkännas.

Tillstånd

Av betydelse för bedömningen av verksamhetens tillåtlighet är bl.a. vilka alternativa lokaliseringar som kan finnas och omfattningen av de störningar i omgivningen verksamheten bedöms ge upphov till.

Bolaget har i sin ansökan redogjort för fyra alternativa lokaliseringar: Björshult ca 12 km väster om SSAB, Aspa ca 1 km väster om SSAB, en påbyggnad av den befintliga Ålödeponin och Hummelvik, en utbyggnad i havet öster och söder om Ålödeponin. Bolaget har bemött invändningar mot det valda huvudalternativet som kommit från nämnden rörande Hummelviksalternativet och från Miljöpartiet de gröna rörande Hummelviksalternativet och en påbyggnad av Ålödeponin.

Björshultsalternativet skulle medföra att avfallet behöver omlastas från bolagets specialfordon som inte får köras på allmän väg till Björshult. Det långa transportavståndet är givetvis också en nackdel ur miljösynpunkt.

Aspaalternativet har bebyggelse närmare än det sökta alternativet. Det utgörs också av produktiv och aktiv åkermark.

Både Hummelviks- och Ålöalternativet medför risk för skred på lerbotten i havet, något som undviks genom deponering på land i det sökta alternativet.

Domstolen fäster vikt vid att området för den ansökta deponin utspekas i gällande detaljplan från den 2 juni 2010 som ett område bl.a. för deponi ”för material från järn- och ståltillverkningen vid Hummelvik 1:8”.

Mot denna bakgrund delar mark- och miljödomstolen bolagets slutsats att den sökta lokaliseringen är den mest lämpliga.

Mark- och miljödomstolen bedömer vidare att de skyddsåtgärder och övriga försiktighetsmått som bolaget redovisat och åtagit sig i målet är tillräckliga för att förhindra att olägenheter uppkommer i omgivningen. Domstolen bedömer därför att någon risk för människors hälsa eller miljön på grund av deponiverksamheten inte föreligger.

Mark- och miljödomstolen gör vidare bedömningen att verksamheten är förenlig med de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken samt hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken. Tillstånd ska därför ges i enlighet med vad som framgår av domslutet.

Tillståndet omfattar de avfallsslag som i dagsläget enligt bolagets förteckning är aktuella för deponering och det är i förhållande till dessa avfallsslag som villkor m.m. bedömts. Samtliga avfallsslag i förteckningen utgörs av icke-farligt eller inert avfall. Bolaget har dock angett att hyttsot (avfallskod 100207), på grund av uppmätta haltnivåer av cyanid i lakvatten från hyttsot vid Ålödeponin, av försiktighetsskäl tills vidare kommer att omhändertas som farligt avfall och deponeras i en särskild deponicell för farligt avfall. Hyttsot får därför deponeras även om det skulle utgöra farligt avfall. Annat farligt avfall, som ju inte varit föremål för domstolens prövning, får inte deponeras.

Domsbilaga 1 avseende deponiområdet utgörs av domstolens aktbilagor 94 och 91. Domsbilaga 2 avseende de slag av avfall som får deponeras utgörs av domstolens aktbilaga 43 s. 9, miljökonsekvensbeskrivning 2014-12-14.

Dispens

Enligt utförd naturvärdesinventering har revlumner påträffats inom området för den sökta exploateringen. Utöver vissa enstaka exemplar är det fråga om revlumner inom ett område om ca 1 m² i den norra delen av deponiområdet som kommer att

behöva avlägsnas. Av utredningen har framkommit att revlummern har en relativt god bevarandestatus och att den är relativt allmänt förekommande i länet.

Länsstyrelsen har tillstyrkt att dispens ges.

Revlummer, som tillhör familjen Lycopodiaceae, återfinns i bilaga 2 till artskyddsförordningen och är fridlyst enligt 9 § nämnda förordning. Enligt 15 § i förordningen får i det enskilda fallet dispens ges från förbuden i 6, 8 och 9 §§ som avser länet eller del av länet, om det inte finns någon annan lämplig lösning och dispensen inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Med hänsyn till revlummerns allmänna förekomst och att det i aktuellt fall är fråga om ett begränsat bestånd av revlummer bedömer mark- och miljödomstolen att en dispens inte kommer att försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. Mot denna bakgrund och då domstolen anser att det inte finns någon annan lämplig lösning än dispens medges yrkandet härom.

Villkor

Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de villkor som framgår av domslutet samt de ytterligare eventuella villkor som fastställs av tillsynsmyndigheten enligt delegation. Mark- och miljödomstolen bedömer villkoren som ändamålsenliga för aktuell verksamhet. De föreskrivna villkoren överensstämmer i princip med bolagets slutliga förslag som godtagits av länsstyrelsen, dock gör domstolen följande ändringar och tillägg.

Villkor 3

Det förtydligas att med utsträckningen av de olika etapperna avses utbredningen i nord/sydled.

Villkor 7

Ett lakvattendike avvattnar FA-cellen och ett annat lakvattendike avvattnar resten av deponin. Det förtydligas därför i villkoret att det är fråga flera lakvattendiken.

Villkor 8

Det läggs till att för att villkoret ska anses uppfyllt, trots att det angivna värdet avseende stabilitet inte innehålls, krävs inte bara att åtgärder vidtas utan dröjsmål utan även att den förnyade kontrollen sker utan dröjsmål.

Villkor 9

Det förtydligas att villkoret även omfattar stoftspridning. I villkoret föreskrivs att åtgärder mot damning ska vidtas enligt den strategi som bolaget redovisat i inläggen den 17 april 2015, domstolens aktbilaga 62. Åtagandena i denna aktbilaga omfattar bl.a. bevattning samt användandet av viss deponeringsteknik och dammbindande medel. Mark- och miljödomstolen anser vidare att det i villkoret, enligt bolagets åtagande i domsbilaga 1, bör skrivas ut att tillfartsvägen från industriområdet till deponin ska hårdgöras.

Villkor 10 och 11

De av bolaget föreslagna bullervillkoren under drifttiden överensstämmer med Naturvårdsverkets rapport 6538, Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller, april 2015, vad gäller friluftsområden och godtas.

De av bolaget föreslagna bullervillkoren under anläggningsfaserna överensstämmer med Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser, NFS 2004:15, bortsett från att gränsen mellan dag och natt anges till kl. 06 istället för kl. 07. Detta motsvarar den tidsgräns som anges i Naturvårdsverkets ovan nämnda rapport från 2015 avseende buller under driftfasen och godtas därför.

Föreskrivna bullervärden utgör begränsningsvärden.

Villkor 12

Mark- och miljödomstolen anser att kontrollprogrammet även ska omfatta uppgift om typer och mängder av avfall som har deponerats, se 22 kap. 25 c § punkten 4 miljöbalken. Ett tillägg med denna innebörd görs därför i villkor 12. Vidare förtydligas i detta villkor att kontrollen av ytvatten kan ske t.ex. genom provtagning

i ytvattenrecipient i omgivande hav. Mätningar och analyser ska ske av allt lakvatten som bildas. Den yrkade avgränsningen – (driftfas) – kan därför utgå.

Villkor 15

Det läggs till att sluttäckningen av övriga delar av deponin ska säkerställa att de krav som ställs i den vid sluttäckningen gällande lagstiftningen avseende högsta tillåtna lakvattenbildning för deponier för icke-farligt avfall uppfylls.

Delegation

Mark- och miljödomstolen anser att det finns skäl att, enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken, överlåta åt tillsynsmyndigheten att föreskriva ytterligare villkor som föranleds av ingiven deponiplan enligt villkor 2 samt avseende utsläpp av lakvatten enligt villkor 6 respektive damning och stoftspridning enligt villkor 9. Föreskriven delegation överensstämmer med bolagets förslag som godtagits av länsstyrelsen.

Det överlåts även åt tillsynsmyndigheten att godkänna andra avfallsslag utöver de som anges i domsbilaga 2. Samtliga avfallsslag i förteckningen utgörs av icke-farligt eller inert avfall. Delegationen avser endast avfallsslag som bedöms ha likvärdiga egenskaper som de som upptas i förteckningen och som föreskrivna villkor bedöms ändamålsenliga för.

Mark- och miljödomstolen anser att frågan om godkännande av tillkommande avfallsslag som utgör farligt avfall inte, med hänsyn till avfallets karaktär, kan anses vara en fråga av mindre betydelse som är lämplig att delegera. Delegationen omfattar därför inte farligt avfall.

Ekonomisk säkerhet

Frågan om ställande av ekonomisk säkerhet enligt miljöbalken har behandlats av Högsta domstolen i dom den 1 juni 2011 mål nr T 5420-08. I domen redogörs bl.a. för hur prövningen av säkerheten ska ske. Domstolen kom fram till att i tillståndsdomen ska behandlas frågan om tillståndshavaren ska ställa säkerhet, säkerhetens

storlek och om säkerheten ska ställas efter hand. Däremot ansåg domstolen att formen av säkerheten och om den är betryggande i allmänhet ska prövas efter det att tillståndet lämnats.

När det gäller säkerhetens storlek i aktuellt mål har bolaget föreslagit att storleken ska bestämmas till 70 miljoner kronor. Mark- och miljödomstolen godtar bolagets beräkning och bestämmer säkerheten till det belopp bolaget har föreslagit.

Av Högsta domstolens avgörande ovan framgår att formen för säkerheten och om den är betryggande i allmänhet får prövas efter det att ett tillstånd har lämnats. I nu aktuellt fall har bolaget dock yrkat verkställighetsförordnande vilket beviljas enligt nedan.

För att ett verkställighetsförordnande ska kunna meddelas krävs att det föreligger betryggande säkerhet. Tillståndet är också villkorat av att säkerhet ställs innan tillståndet tas i anspråk. Enligt mark- och miljödomstolens uppfattning är det därför lämpligt att säkerhetens form även prövas i tillståndsdomen. Vid denna prövning ska frågan om säkerheten är betryggande också prövas.

Bolaget har nu erbjudit en säkerhet i form av en indexbaserad bankgaranti från Danske Bank, domsbilaga 3, domstolens aktbilaga 86. Länsstyrelsen har inte haft några synpunkter på formen för säkerheten. Mark- och miljödomstolen bedömer att säkerheten är betryggande och godkänner säkerheten.

Verkställighetsförordnande

Bolaget har yrkat att tillståndet ska förenas med ett verkställighetsförordnande. Som skäl för detta har angetts att utrymmet i de befintliga deponierna håller på att ta slut och att en ny deponi därför behöver vara färdigställd under 2016. Länsstyrelsen har tillstyrkt bolagets yrkande i detta avseende.

Mark- och miljödomstolen bedömer att intresset av att påbörja verksamheten väger tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande bör föreligga

innan tillståndet får tas i anspråk. Domstolen förordnar därför att tillståndet får tas i anspråk utan hinder av att domen inte vunnit laga kraft.

Övrigt

Mark- och miljödomstolen har inte någon laglig möjlighet att inom ramen för detta ansökningsmål, som avser miljöfarlig verksamhet, pröva Helena Gustafssons och Leif Gustafssons ersättningsyrkande. Yrkandet avslås därför.

I övrigt kan nämnas att frågor avseende utvidgning av strandskyddsområde enligt 7 kap. 14 § andra stycket miljöbalken prövas av länsstyrelsen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 4 (DV 425)

Överklagande senast den 9 juli 2015. Prövningstillstånd krävs.

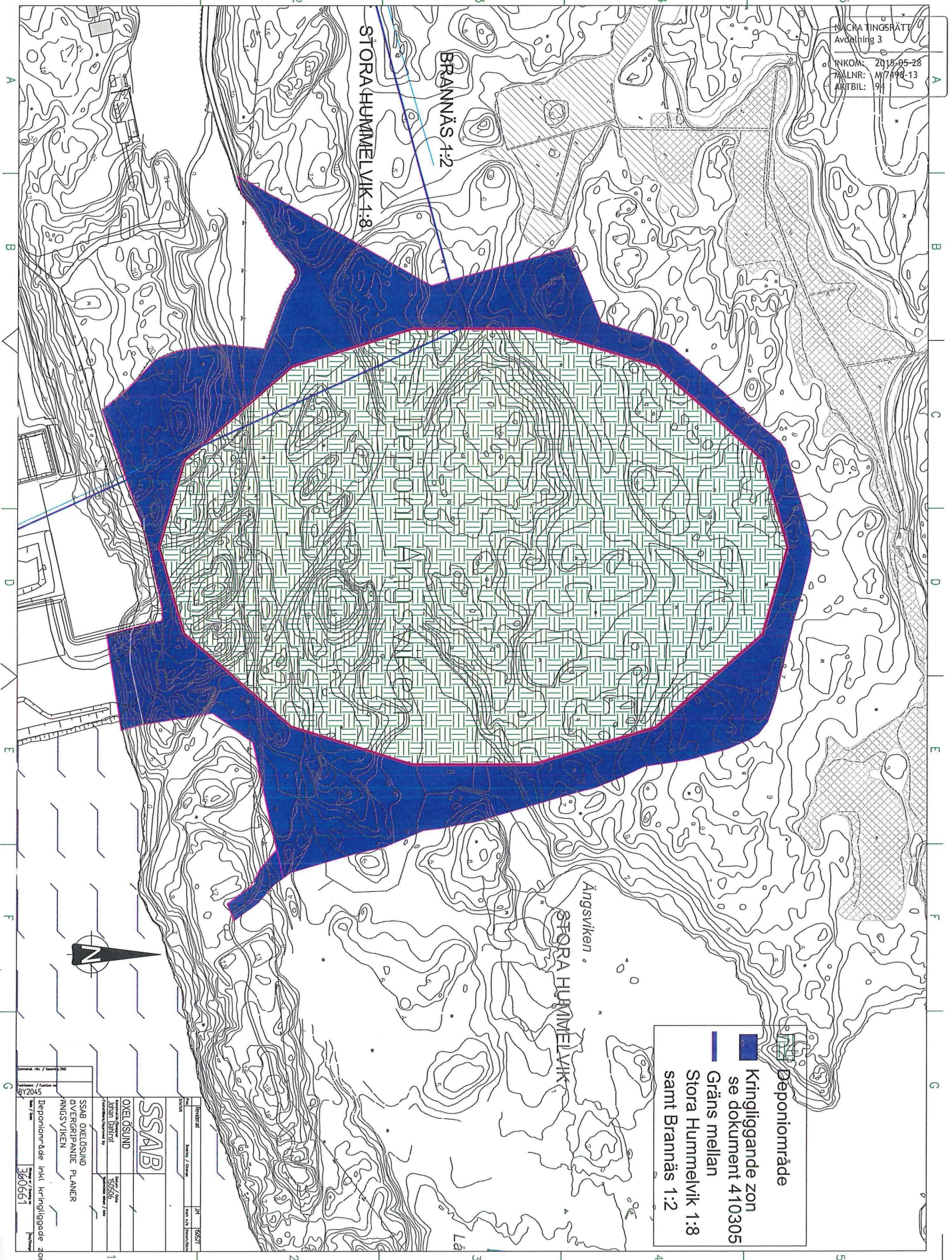
Li Brismo

Lars Hydén

I domstolens avgörande har deltagit tf. rådmannen Li Brismo, ordförande, och tekniska rådet Lars Hydén samt de särskilda ledamöterna Reigun Thune Hedström och Kia Salin.

CAD-RITAD Manual changes not allowed
 Manuell ändring ej tillåten

Denna handling för ej utan vårt medgivande kopieras. Den för ej heller delgivas annan eller eljest behörigen användas. Överträdelse härav beivras med stöd av gällande lag. This document must not be copied without our written permission and the contents thereof must not be imported to third party nor be used for any unauthorized purpose. Controvention will be prosecuted.

MÖCKRA TINGSRÄTT
 Avdelning 3
 INKOM: 2015-05-28
 MÅLN: M/7498-13
 ARTBIL: 94

Deponiområde
 Kringliggande zon
 se dokument 410305
 Gräns mellan
 Stora Hummelvik 1:8
 samt Brannäs 1:2

SSAB	Oxelösund	1:1000	1:1000
SSAB OXELÖSDUN BYGGERIPANDE PLANER RINGSVIKEN	OXELÖSDUN BYGGERIPANDE RINGSVIKEN	1:1000	1:1000
Deponiområde inkl kringliggande zon			
360661			

Författare
Dahlrot, JohanDatum
2015-05-27Arkiveringstid
5 årNACKA TINGSRÄTT
Avdelning 3INKOM: 2015-05-28
MÅLNR: M 7498-13
AKTBIL: 91

2015_text till kompletterande karta

Kopia

Mottagare

Inom området benämnt ”deponiområde” kommer material att deponeras från SSAB i Oxelösunds verksamhet.

I kringliggande markerade zon utanför deponiområdet kommer nedanstående att inrymmas:

- Körväg för tillträde till Kölshalsen i form av enkel grusväg. Väg byggs så möjligheter till möte finns.
- Flätverksstängsel, typ industristängsel försett med 3 rader taggråd. Höjd ca 2m över marken.
Stängsel för etapp 1 ansluts till befintligt industristängsel och respektive utbyggnadsetapp inhägnas vartefter.
- Avskärmade ytvattendike.
Avledning till recipient eller närmaste vattendrag kan komma att ske utanför markerade zon beroende på områdets topografi. En naturlig avrinning skall eftersträvas. Ytvattendike anpassas mot kringliggande natur.
- Erforderliga tryckbankar för att klara föreskriven stabilitet.
- Lakvattendike
- Pumpstationer för lakvatten
- Bassänger för lakvatten
- Belagd tillfartsväg med anslutning mot industriområdet
-

Tabell 1. Genererat avfall som i dagsläget är aktuella för deponering inom produktionen vid SSAB EMEA, Oxelösund. Årsmängderna avser uppskattade mängder och kan komma att förändras beroende på marknadsläget för råstålproduktion och efterfrågan. Samtliga avfallslag betraktas som icke-farligt eller inert avfall, men hyttsot (avfallskod 100207) omhändertas av försiktighetsskäl tillsvidare som farligt avfall.

Restprodukter till deponering	Avfallskod*	Ursprung	Uppskattade årsmängder (vid drift av 2 masugnar)
Filterstoff	10 02 08	Stoft från skänkugn och skänksprutningsbox	500 ton/år
Kalkfines	10 13 06	Kalkdamm från stålverk	200 ton/år
Miljöstoft	10 02 99	Stoft från bl a stål- och valsverk	5 000 ton/år
Murarmassa	10 13 01	Spill från gjutmassor	40 ton/år
Gjutlädsrester	10 02 01	Skänkslagg från stålverket	26 000 ton/år
Rester från slaggsrotsbearbetning (Blandslag)	10 02 15	Omagnetisk blandning av järn/stål/slagrester	20 000 ton/år
Stoft från LRF-filter	10 02 08	Stoft från förädling av råjärn till stål från vakuumbehandling	200 ton/år
Stoft från VTD-filter	10 02 08	Stoft från förädling av råjärn till stål från vakuumbehandling	500 ton/år
LD-slagg	10 02 01	Slagg från förädling av råjärn till stål från ståltillverkningen	90 000 ton/år
Svetsslagg	12 01 13	Slagg från svetsning	40 ton/år
Hyttsot	10 02 07	Stoft från gasreningsfilter	10 000 ton/år
LD sekundärfilterstoff	10 02 08	Stoft från bl a svavelrening och råjärnsomhållning	1200 ton/år
Hyttslam	10 02 14	Stoft från masugnprocessen	20 000 ton/år torrsvikt
AQS, autogenkvarnsslagg	10 02 01	Slam/slagg från bl a LD-slagg och masugnsslagg	35 000 ton/år
Övrigt processrelaterat avfall	10 02		5 000 ton/år
Jord, sten och muddermassor	17 05	Uppgrävda massor med föroreningshalter som underskrider Avfall Sveriges haltgränser för klassificering av förorenade massor som farligt avfall (ref. Avfall Sverige rapport 2007:01)	5 000 ton/år
TOTALT (max)			Ca 220 000 ton/år

* Avfallskod enligt Bilaga 2 i Avfallsförordningen (2001:1063) för förteckning av olika typer av avfall

Länsstyrelsen i Södermanlands län
611 86 Nyköping

NACKA TINGSRÄTT	
Avdelning 3	
Danske Bank	
Trade Finance	INROM: 2015-05-22
Box 7523	MÅLNR: M 7498-13
Normalinstans	1 86
103 92 Stockholm	
tf.sto@danskebank.se	
Telephone (+46)0752-481280	
Telefax (+46)0752-484712	
SWIFT-BIC: DABASESX	
www.danskebank.se	

21 May 2015

Page 1 of 3

Garantiförbindelse nr. 17G0670390

Tillståndsinnehavare: SSAB EMEA AB (556313-7933), 613 80 Oxelösund

Tillsynsmyndighet: Länsstyrelsen i Södermanlands län, 202100-2262, 611 86 Nyköping

Avtal: Säkerhet för efterbehandlingskostnader (i Ängsviken, Oxelösund) enligt Dom i Stockholms Tingsrätt, Målnummer: M 7498-13, avd. 3. SSAB EMEA AB.

Sammanlagt ansvarsbelopp: SEK 70,000,000,00 (svenska kronor sjuttio miljoner 00/100).

För rätta fullgörandet av de förpliktelser, som åligger eller kan komma att åligga tillståndsinnehavaren gentemot tillsynsmyndigheten enligt ovan nämnda avtal, går undertecknad bank härmed i borgen såsom för egen skuld.

På grund av denna förbindelse skall banken inte kunna åläggas att utge sammanlagt mer än ovan nämnda ansvarsbelopp.

Beloppet för denna garanti kommer att justeras i enlighet med de instruktioner som SSAB EMEA AB skriftligen bekräftar till Danske Bank A/S, Danmark, Sverige Filial. Denna bekräftelse ska även innehålla skriftlig bekräftelse på att justeringen är godkänd av Länsstyrelsen i Södermanlands Län och ha beräknats av SSAB EMEA AB enligt följande formel:

Quote:

Beloppet i denna garanti justeras vart 5:e år, förutsatt en förändring i Statistiska Centralbyråns entreprenadindex, Littera: 111 Jordarbeten, (vidare benämnt Indexet). Om Statistiska Centralbyrån avslutar uppföljning av Indexet, kommer ett motsvarande index att väljas av SSAB EMEA AB.

S423650 2010.03

Justering av garantibeloppet kan endast utföras med bankens godkännande och på en skriftlig begäran från SSAB EMEA AB, innehållande Indexet föregående december, samt ett nytt garantibelopp framräknat av SSAB utifrån nedanstående modell.

Garantibeloppets storlek kan skrivas ned i samband med en reduktion av Indexet, under förutsättning att Länsstyrelsen godkänner nedskrivningen i ett signerat dokument. Dokumentet skall innehålla information om Indexet föregående december, samt ett nytt garantibelopp framräknat av bolaget utifrån nedanstående modell.

Justering av garantibeloppet utförs i enlighet med nedanstående modell och avrundas till närmaste tusental

$$\text{Garantibelopp}(t) = 70\,000\,000,00 * (1 + ((\text{index}(t-1) - \text{index}(\text{basår})) / (\text{index}(\text{basår}))))$$

där,

t = årtal

basår = år för utfärdanden av bankgaranti

index = Indexet i december ett specifikt år

För att undvika missförstånd, banken får på egen hand inte utföra någon ny beräkning enligt den modell som finns angiven ovan, eller i de handlingar som rör justeringar av garantibeloppet.

Unquote

Anspraak på grund av denna förbindelse skall, för att kunna göras gällande mot banken, framställas skriftligen samt ange det preciserade belopp som kravet omfattar och de omständigheter på vilka kravet grundas.

Krav skall ställas till banken under adress: Danske Bank A/S, Danmark, Sverige Filial, Trade Finance, Norrmalmstorg 1, Box 7523, 103 92 Stockholm, och vara oss tillhanda senast den 20 maj 2016.

Denna garanti upphör att gälla den 20 maj 2016 men kommer att automatiskt förlängas med ett år i taget, utan ändring, såvida inte Banken senast 90 (nittio) dagar före den föreliggande förfallodagen med kurir med mottagningsbevis eller post skickar skriftligt meddelande till Länsstyrelsen i Södermanlands län om att denna garanti inte kommer att förlängas efter den föreliggande förfallodagen.

För att banken skall vara skyldig infria sitt åtagande skall kravet vara medgivet av bankens uppdragsgivare eller skall lagakraftvunnen dom, därmed jämförligt beslut eller skiljedom, som ålägger denne betalningsskyldighet, föreligga.

Betalar banken på grund av denna bankgaranti och har uppdragsgivaren ställt säkerhet för bankens regressfordran, gäller följande:

Om uppdragsgivaren försätts i konkurs är banken berättigad att i stället för den, som erhållit betalningen från banken, uppbära vad som i konkursen till följd av bankens säkerhet tilläggs betalningsmottagaren.

Banken är inte ansvarig för skada som beror av lagbud, myndighets åtgärd, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet, och banken är därför bland annat inte skyldig att utge dröjsmålsränta avseende belopp, kapital eller ränta, som banken varit skyldig att betala men vars betalning från banken har fördröjts på grund av omständighet, som nu sagts.

Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om banken själv är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Banken är inte heller skyldig att i andra fall ersätta skada som uppkommer, om banken varit normalt aktsam. Banken ansvarar inte i något fall för indirekt skada.

Skulle omständighet som anges i första stycket medföra att det råder avbrott i bankrörelsen, när krav enligt förbindelsen senast skall framställas mot banken, förlängs kravtiden så, att krav skall vara banken tillhanda senast femte bankdagen efter det att bankrörelsen har återupptagits.

Danske Bank A/S,
Danmark, Sverige Filial

Monica Karplid

Sofija Fagerström

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL DÄR MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN ÄR FÖRSTA INSTANS

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen och det måste ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för domen och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i Mark- och miljööverdomstolen inte lagts fram tidigare, ska klaganden förklara anledningen till omständigheten eller beviset inte åberopats i mark- och miljödomstolen. **Skriftliga bevis** som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.